

הלכות סוכה - ו

ברכת לישוב בסוכה בשתיית יין ובירידת גשמים

שוע"ר סי' יד

ה אם רוצה להטיל בה ציצית תוך ל' יום ולברך עליו הרשות בידו ואינה ברכה לבטלה, ואע"פ שהוא פטור מן הדבר, יכול לומר וצונו להתעטף, כמו שהנשים מברכין על כל המצות שהן פטורות מהם.

שוע"ר סי' יז

א נשים ועבדים פטורים מציצית, אפילו מתלבשים בטלית שיש בה ד' כנפות אינן צריכות להטיל בה ציצית, מפני שמצות ציצית היא מצות עשה שהזמן גרמא, שהרי כסות לילה פטורה מן הציצית, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים ועבדים פטורים ממנה.

ג ומכל מקום ... אם ירצו להתעטף בציצית ולברך הרשות בידן, כמו שנוהגין בשאר מצות עשה שהזמן גרמא, ויכולין לומר וצונו להתעטף בציצית אע"פ שהן אינן מצווין, מפני שהאנשים מצווים על כך, וגם הן כשמקיימין מצות שהם פטורים מהם, אעפ"י שאין להם שכר גדול כמצווה ועושה, מכל מקום קצת שכר יש להם, לכן יכולות הן לברך על כל מצות שהן פטורין מהם, אם עושין המצות כתיקונן בעינין שהאנשים יכולים לברך עליהם.

שוע"ר סי' תרלט

ו המבדיל על הכוס צריך לכנוס לסוכה להבדיל שם שהרי בשאר ימות השנה נכנס לביתו להבדיל שם. יב מותר לשתות כל המשקין חוץ לסוכה אפילו יין, ואפילו שותה יותר מרביעית. וכל המחמיר על עצמו שלא לשתות חוץ לסוכה אפילו מים הרי זה משובח. במה דברים אמורים כששותה דרך עראי, אבל אם קובע את עצמו לשתות יין ... צריך לכנוס לתוך הסוכה. אבל אין צריך לברך לישוב בסוכה, לפי שהשתיה היא טפילה לאכילה, וברכת לישוב בסוכה שבירך על אכילת שחרית היא פוטרת את השתיה של כל היום ... ואפילו שותה וישן ומטייל קודם האכילה אין צריך לברך לפי שהן טפלים להאכילה שלאחריהם.

טו אם אינו רוצה לאכול בסוכה זו ... רוצה לקבוע את עצמו שם לשתות יין ושאר משקים שדרך לקבוע עליהם, מן הדין צריך לברך, שהרי אסור לשתותן חוץ לסוכה. ומכל מקום לפי שיש מפקפקין על ברכה זו, לכן נכון הדבר שלא לקבוע את עצמו בשתיה.

יז ואם ירדו גשמים ... שהוא מצטער מחמת הגשם, וכל המצטער פטור מן הסוכה.

כג כל הפטור משיבת הסוכה ואינו יוצא מהסוכה, אינו מקבל שכר על אותו ישיבה, ואינו אלא מן ההדיוטות.

שוע"ר סי' תרמ

א נשים ועבדים פטורים מן הסוכה, מפני שהוא מצות עשה שהזמן גרמא.

ב ואפילו נקבות וודאות אם ירצו לישוב בסוכה ולברך, הרשות בידם.

שוע"ר סי' תרמג

א סדר הקידוש בליל א' של סוכות בתחלה מברך על היין ואחר כך אומר קידוש היום ואחר כך יברך לישוב בסוכה.

ג וכל זה בליל יום טוב או בליל שבת, שיש בהן קידוש היום, לכך הוא סומך ברכת הסוכה לקידוש היום, אבל בשאר סעודות החג, אפילו בסעודת שבת ויום טוב שחרית, שמברך על הכוס, כיון שאינו אומר קידוש היום, אינו אומר לישוב בסוכה קודם שתיית הכוס, לפי שצריך לסמוך ברכה זו להאכילה, שהיא עיקר המצוה שעליה מברכין.

ברכי יוסף סי' תרלט

ח וראיתי להרב החסיד מר זקני מהר"א אזולאי זלה"ה בהגהותיו כתב יד, שכתב, יש שנסתפק אם רצו להחמיר על עצמן אותם שהם פטורים מסוכה לאכול ולישן, מה אם מברכין עליה. וכתב בספר בית מועד, דהואיל וקבעה עליו חובה, גילה דעתו שאינו מצטער ומברך, עכ"ד. ונראה לי שאין לסמוך על סברא זו ... ואם בירך הוי ברכה לבטלה.

רשימת היומן ע' קסב

[במוצאי יו"ט תרצ"א] הבדלתי על היין, וציוני לברך גם "לישב בסוכה" (אלא שהיי בדעת – וכן היי – לאכול אחר כך סעודת הערב).

רשימת היומן ע' רסב

סוכות [תרצ"ג] בליל ב' וכן [ב]יום ב', היי גשם שוטף, גם יותר משיעור דשו"ע, ואמר "לישב בסוכה" צריך לברך, וכן עשה.